

Sanctiebeschikking

Kenmerk: 873208 / 885546

Betreft: ongeoorloofde korting bij verkoop boeken STS B.V.

Sanctiebeschikking van het Commissariaat voor de Media betreffende overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet op de vaste boekenprijs door STS B.V.

A. Verloop van de procedure

1. Het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat) heeft onderzoek verricht naar een actie via de website studystore.nl waarbij eindafnemers die boeken bestelden kans maakten op een tegoed van € 250,-. Dit heeft geresulteerd in het onderzoeksrapport van 28 april 2021 (kenmerk 808317/877916) dat als **bijlage 2** aan deze sanctiebeschikking is gehecht.
2. Bij brief van 8 juni 2021 (kenmerk: 873208/881310) heeft het Commissariaat STS B.V. (hierna: Studystore) op de hoogte gesteld van zijn voornemen tot het opleggen van een bestuurlijke boete aan Studystore wegens overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet op de vaste boekenprijs (hierna: de Wvbp). Daarbij is Studystore uitgenodigd om schriftelijk of mondeling haar zienswijze naar voren te brengen.
3. Op 1 juli 2021 heeft Studystore haar zienswijze mondeling naar voren gebracht. Het verslag daarvan is als **bijlage 3** aan deze sanctiebeschikking gehecht.

B. Feiten

4. Het Commissariaat heeft onderzoek verricht naar de hiervoor onder 1 vermelde actie van Studystore in verband met mogelijke overtreding van de Wvbp. Hieruit is het volgende gebleken.
5. Van 13 januari 2020 tot en met 7 februari 2020 heeft Studystore een actie gehouden waarbij eindafnemers die boeken bestelden via de website studystore.nl kans maakten op een tegoed van € 250,-.
6. De actie is door Studystore gecommuniceerd via Google, e-mail en *social media*-kanalen.
7. In de actievoorwaarden is onder meer het volgende over de actie opgenomen:

“Als je je studieboeken voor 8 februari 2020 bestelt, maak je kans om je aankoopbedrag terug te winnen. Minder dan 250 euro besteed? Dan kun je de rest van het geld binnen een jaar besteden op www.studystore.nl of in de webshop van jouw studievereniging waarmee wij samenwerken.”
8. Studystore heeft het Commissariaat een overzicht verstrekt waarin de bestellingen zijn opgenomen die gedaan zijn tijdens de actieperiode. Uit dit overzicht leidt het Commissariaat af dat Studystore in de periode van 13 januari 2020 tot en met 7 februari

2020 in totaal [...] boeken heeft verkocht waarvoor op dat moment een op grond van de Wvbp vastgestelde en bij het Commissariaat gemelde vaste prijs gold. Het gaat hierbij om [...] verschillende titels.

9. Een uitgebreide beschrijving van het onderzoek door het Commissariaat is opgenomen in het eerdergenoemde rapport van 28 april 2021.

C. Wettelijk kader

10. Voor de relevante wettelijke bepalingen wordt verwezen naar **bijlage 1** bij deze sanctiebeschikking.

D. Zienswijze Studystore

11. Studystore heeft haar zienswijze op het voornemen mondeling naar voren gebracht. Zij heeft, samengevat weergegeven, het volgende aangevoerd.
12. Studystore geeft aan de Wvbp niet opzettelijk te hebben overtreden. Tot haar spijt heeft zij moeten constateren dat haar interne *compliance* instructies en controle afspraken voor deze actie niet hebben gewerkt. Zij geeft aan de casus te hebben geëvalueerd en maatregelen te hebben getroffen om herhaling te voorkomen.
13. Studystore vraagt het Commissariaat om een informeel handhavingsinstrument in te zetten, zoals een waarschuwing. Subsidiair vraagt zij om het opleggen van een symbolische boete, althans om boeteverlagende omstandigheden mee te wegen bij het bepalen van de hoogte ervan. Volgens Studystore zijn er namelijk verschillende omstandigheden aanwezig die matiging rechtvaardigen. In dit kader benadrukt Studystore dat zij de overtreding niet opzettelijk heeft begaan en dat zij erkent dat zij fout zat en spijt betuigt. Studystore wijst er ook op dat zij niet eerder een waarschuwing of andere sanctie van het Commissariaat heeft gekregen voor een overtreding van de Wvbp. Studystore geeft aan veel belang te hechten aan *compliance*. Daarvoor heeft zij specifieke maatregelen getroffen, die weer zijn aangescherpt naar aanleiding van de geconstateerde overtreding. Ook is volgens Studystore van belang dat de actie geen effect heeft gehad, in die zin dat de verkopen in de actieperiode niet zijn gestegen. Studystore concludeert dat het opleggen van een boete van € 15.000,- gelet op alle omstandigheden, waaronder het eenmalige actiebedrag van € 250,-, niet in verhouding staat tot de overtreding.

E. Overwegingen Commissariaat

14. Ingevolge de Wvbp is de verkoper gehouden bij de verkoop van boeken in de Nederlandse en Friese taal de prijs toe te passen die de uitgever voor deze boeken heeft vastgesteld. In bepaalde in het Besluit vaste boekenprijs (hierna: het Bvbp) geregelde gevallen kan op deze vastgestelde prijs korting worden gegeven.
15. Onder het begrip korting valt niet alleen die vorm van voordeelverstrekking die een onmiddellijke prijsvermindering betekent. Daaronder valt ook het verstrekken van op geld waardeerbare voordelen bij aankoop van boeken. De memorie van toelichting bij de Wvbp geeft aan dat het uitdelen van cadeautjes zoals pennen, cadeaubonnen, boeken of andere zaken die de eindafnemer een geldelijk voordeel opleveren bij de aankoop van

een boek moet worden beschouwd als een vorm van korting, die alleen zal zijn toegestaan als daarvoor in het Bvbp een regeling is getroffen.¹

16. De kans op een tegoed van € 250,- vertegenwoordigt een geldelijk voordeel. Het Commissariaat stelt vast dat Studystore in de periode van 13 januari 2020 tot en met 7 februari 2020 bij de verkoop van boeken aan eindafnemers een voordeel heeft verstrekt in de vorm van de kans op een tegoed van € 250,-.
17. Studystore heeft het voordeel ook verstrekt bij de verkoop van boeken waarvoor een vaste prijs gold, hetgeen alleen is toegestaan als daarvoor in het Bvbp een regeling is getroffen. De Wvbp kent immers een gesloten stelsel van vaste prijzen, bijzondere prijzen en kortingsmogelijkheden, welk stelsel meebrengt dat verkopers geen korting mogen verlenen die niet in deze wet is voorzien.
18. De Wvbp en het Bvbp bieden niet de mogelijkheid om in de voorliggende situatie het aangeboden voordeel, de kans op een tegoed, bij de verkoop van boeken te verstrekken. Deze actie van Studystore past derhalve niet binnen het gesloten stelsel van de Wvbp. Uit het door Studystore overgelegde overzicht volgt dat zij gedurende de actieperiode [...] boeken heeft verkocht waarvoor op dat moment een op grond van de Wvbp vastgestelde en bij het Commissariaat gemelde prijs gold. Het gaat hierbij om [...] verschillende titels. Door het verstrekken van het voordeel bij de aankoop van deze boeken heeft Studystore niet de vaste prijs toegepast. Hiermee heeft Studystore gehandeld in strijd met de verplichting uit artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wvbp om als verkoper bij verkoop van een boek aan een eindafnemer de vaste prijs toe te passen.
19. Gelet op het bovenstaande is het Commissariaat van oordeel dat Studystore artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wvbp heeft overtreden door in de periode van 13 januari 2020 tot en met 7 februari 2020 bij de verkoop van boeken aan de eindafnemers een voordeel te verstrekken in de vorm van de kans op een tegoed van € 250,-.

F. Bestuurlijke boete

20. Als uit onderzoek volgt dat sprake is van een overtreding van de Wvbp kan het Commissariaat kiezen uit verschillende handhavingsinstrumenten. Naast de formele handhavingsinstrumenten zoals de last onder dwangsom en de bestuurlijke boete, staan ook meer informele instrumenten ter beschikking. Voorbeelden zijn het geven van voorlichting, het inzetten van publiciteit of het geven van een waarschuwing.
21. Studystore vraagt het Commissariaat om in dit geval te volstaan met een waarschuwing. Gelet op de omvang van de overtreding door Studystore, acht het Commissariaat de inzet van een informeel handhavingsinstrument in dit geval echter niet passend. Hierbij is van belang dat Studystore gedurende een periode van bijna vier weken [...] boeken van [...] verschillende titels heeft verkocht waarvoor een op grond van de Wvbp vastgestelde vaste prijs gold. Gelet hierop acht het Commissariaat de overtreding van een dusdanige omvang, dat het aan Studystore een bestuurlijke boete zal opleggen.

¹ Kamerstukken II 2003-2004, 28 652, nr. 9, p. 19.

22. Op grond van artikel 17 gelezen in samenhang met artikel 18 van de Wvbp kan het Commissariaat in geval van overtreding van het bepaalde in artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wvbp een bestuurlijke boete opleggen van maximaal € 90.000,-.
23. Voor de vaststelling van de hoogte van een op te leggen bestuurlijke boete hanteert het Commissariaat beleid dat is neergelegd in de Beleidsregels bestuurlijke boetes vaste boekenprijs 2019 (hierna: de beleidsregels).
24. Uit de beleidsregels volgt dat het Commissariaat bij het bepalen van de hoogte van een bestuurlijke boete in het concrete geval de hoogte van de toepasselijke basisboete als uitgangspunt neemt. Die basisboete is afhankelijk van de overtreden norm en de ernst van de overtreding in het concrete geval.
25. Zoals volgt uit artikel 5 van de beleidsregels, valt de norm die Studystore heeft overtreden in categorie B. Wat betreft de ernst van de overtreding gaat het Commissariaat uit van een overtreding met zwaarte II, conform artikel 6 van de beleidsregels. Het Commissariaat is niet gebleken dat er omstandigheden zijn die ertoe leiden dat de overtreding door Studystore als licht of als zeer ernstig dient te worden aangemerkt.
26. Bij een overtreding met zwaarte II van een norm uit categorie B hanteert het Commissariaat als uitgangspunt een basisboete met een hoogte van € 15.000,-. De aanwezigheid van boeteverhogende of boeteverlagende omstandigheden kan leiden tot aanpassing van dit bedrag.
27. Studystore heeft in dit kader aangevoerd dat zij de overtreding niet opzettelijk heeft begaan en dat zij erkent dat zij fout zat en spijt betuigt. Dat Studystore de overtreding niet opzettelijk heeft begaan, betekent naar het oordeel van het Commissariaat echter niet dat geen sprake is van een overtreding van de Wvbp dan wel dat deze overtreding haar niet kan worden verweten. De omstandigheid dat een verkoper te goeder trouw heeft gehandeld, ontslaat hem immers niet van de verplichting de Wvbp na te leven. Bekendheid met en naleving van de regelgeving behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van een verkoper.
28. Studystore heeft ook aangevoerd dat zij niet eerder een waarschuwing of andere sanctie van het Commissariaat heeft gekregen. Daarbij heeft zij gemotiveerd toegelicht dat zij een uitgebreid *compliance* programma heeft ontwikkeld in de vorm van een *code of conduct* en trainingen, die periodiek onder de aandacht worden gebracht van haar medewerkers. Een specifiek daartoe ingerichte *compliance* afdeling ziet er volgens Studystore op toe dat de regels intern ook worden nageleefd. Onderdeel van het *compliance* programma zijn schriftelijke instructies met betrekking tot wettelijke kaders, waaronder de Wvbp, die zijn opgesteld door de *compliance* afdeling van het bedrijf, aldus Studystore. Naar het oordeel van het Commissariaat heeft Studystore met haar toelichting aannemelijk gemaakt dat de overtreding heeft plaatsgevonden hoewel zij voorzorgsmaatregelen had getroffen om overtreding van de Wvbp te voorkomen. Het Commissariaat zal deze omstandigheid als boeteverlagend in aanmerking nemen.
29. Verder heeft Studystore aangevoerd dat uit de evaluatie achteraf is gebleken dat de interne *compliance* instructies en kaders deze keer niet hebben gewerkt door een menselijke vergissing. De interne *compliance* instructies zijn niet opgemerkt door de betrokken personen. Hierdoor heeft ook het vangnet niet gewerkt, waarbij dergelijke acties vooraf door de *compliance* afdeling moesten worden goedgekeurd, aldus Studystore. Studystore heeft toegelicht dat de instructies inmiddels zijn aangescherpt en opnieuw

onder de aandacht zijn gebracht. Daarnaast is de communicatie tussen de verkoop- en marketingafdeling enerzijds en de *compliance* afdeling anderzijds verstevigd. Ook is in de processen een waarschuwing ingebouwd zodat als nieuwe acties worden bedacht en ontwikkeld, altijd de interne *compliance* instructies erbij worden gepakt en goedkeuring wordt gevraagd aan de *compliance* afdeling. Dit om de kans op herhaling uit te sluiten, zo niet te minimaliseren, aldus Studystore. Het Commissariaat acht aannemelijk dat Studystore hiermee inmiddels adequate maatregelen heeft genomen ter voorkoming van herhaling van de overtreding. Het Commissariaat ziet aanleiding om ook deze omstandigheid als boeteverlagend in aanmerking te nemen.

30. Voormelde omstandigheden in aanmerking genomen, verlaagt het Commissariaat het als uitgangspunt gehanteerde boetebedrag van € 15.000,- tot een bedrag van € 7.500,-. Het Commissariaat acht de hoogte van deze boete mede gezien voormelde omstandigheden evenredig aan de ernst van de overtreding van Studystore.
31. Het Commissariaat ziet in de overige door Studystore aangevoerde omstandigheden geen aanleiding om de boete verder te matigen. Studystore heeft aangevoerd dat haar verkopen in dezelfde periode in 2018, 2019 en 2021 hoger lagen dan in 2020 en dat de actie geen effect heeft gehad. Van de actie kon volgens Studystore ook geen duidelijk effect verwacht worden, aangezien Studystore een zeer bekend merk en verkoopkanaal is voor studieboeken en klanten zich er bewust van waren dat de kans maar erg klein was op het winnen van het eenmalige actiebedrag. Anders dan waarvan Studystore lijkt uit te gaan, is voor de overtreding echter niet van belang of de actie een verkoopbevorderend effect heeft gehad. Van belang is dat Studystore bij [...] boeken van [...] titels ten onrechte een voordeel heeft verstrekt en daarmee een onrechtmatige positie op de verkoopmarkt heeft ingenomen. Het Commissariaat ziet daarom geen aanleiding om deze gestelde omstandigheden ten gunste van Studystore in zijn oordeelsvorming te betrekken.

G. Conclusie

32. Gelet op het voorgaande legt het Commissariaat Studystore wegens overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wvbp een boete op van € 7.500,-.

H. Publicatie

33. Het Commissariaat zal de volledige tekst van dit besluit, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens, verkoopaantallen en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, openbaar maken door publicatie op zijn website. De publicatie vindt plaats veertien dagen nadat het besluit op de in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. Het Commissariaat ziet daartoe voor het overige geen belemmering op grond van artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur.

I. Besluit

34. Op grond van het voorgaande besluit het Commissariaat als volgt:
- I. Het Commissariaat legt aan STS B.V. een boete op van € 7.500,- wegens overtreding van artikel 6, eerste lid, eerste volzin, van de Wet op de vaste boekenprijs.

- II. Het Commissariaat maakt de volledige tekst van dit besluit, veertien dagen na de voorgeschreven bekendmaking daarvan, met uitzondering van de daarin vermelde persoonsgegevens, verkoopaantallen en vertrouwelijke bedrijfsgegevens, openbaar door publicatie op zijn website.

Hilversum, 17 augustus 2021

COMMISSARIAAT VOOR DE MEDIA,

drs. Renate Eringa-Wensing
voorzitter

mr. Peter Eijsvoogel
commissaris

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan de natuurlijke persoon of rechtspersoon wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, daartegen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift indienen bij het Commissariaat voor de Media.

Bijlage 1: Wettelijk kader*Wet op de vaste boekenprijs***Artikel 1**

“In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

(...)

b. boek: een werk dat tekst bevat die vrijwel uitsluitend is gesteld in de Nederlandse of Friese taal, voorzien is van een titel, bestaat uit papieren bladzijden, al dan niet vergezeld van gerelateerde elektronische diensten of ondersteunende informatiedragers, en wordt uitgegeven in een oplage van meerdere exemplaren die voor verkoop aan eindafnemers zijn bestemd, (...)”

Artikel 6

“1. De verkoper past bij verkoop van een boek of een muziekgave aan een eindafnemer de vaste prijs toe. (...)”

Artikel 13

“Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent het toepassen door een verkoper van kortingen op de vaste prijs in geval van:

- a. gelijktijdige verkoop van meerdere exemplaren van een boek of een muziekgave aan eenzelfde eindafnemer;
- b. verkoop aan instellingen van onderwijs, aan door instellingen van onderwijs schriftelijk gemandateerde natuurlijke of rechtspersonen en aan bij een instelling van onderwijs als leerling of student ingeschreven natuurlijke personen van boeken of muziekgaven die dienen tot onderwijs dat vanwege de overheid of vanwege een rechtspersoon zonder winstoogmerk wordt gegeven, voor zover die boeken deel uitmaken van de voorgeschreven literatuur;
- c. verkoop ten behoeve van bibliotheken van onderwijsinstellingen en bibliotheken verbonden aan penitentiaire inrichtingen of ziekenhuizen en verpleeginrichtingen in het kader van de uitoefening van hun bibliotheekfunctie;
- d. verkoop aan openbare bibliotheken in het kader van de uitoefening van hun publieksfunctie;
- e. verkoop door een verkoper in het kader van een collectieve promotie- of spaaractie.”

Artikel 15

“1. Het Commissariaat voor de Media, genoemd in artikel 7.1 van de Mediawet 2008 is belast met de bestuursrechtelijke handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet. (...)”

Artikel 17

“Bij overtreding van het bepaalde bij of krachtens de hoofdstukken 2 tot en met 4 door een uitgever, importeur of verkoper kan het Commissariaat aan de overtreder:

- a. een bestuurlijke boete opleggen, (...)”

Artikel 18

“De in artikel 17, onderdeel a, bedoelde bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste € 90 000.”

In hoofdstuk 1 van het Besluit vaste boekenprijs wordt nadere invulling gegeven aan het begrip kortingen in de zin van artikel 13 van de Wet op de vaste boekenprijs.